

Proiect de lecție (19)

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: CN „Petru Rareș” Suceava

DISCIPLINA: Istorie

CLASA: a VII-a

PROFESOR: Bahan Ștefan

DATA:

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Lumea postbelică

TEMA: Prăbușirea comunismului în Europa

TIPUL DE LECȚIE: de predare-învățare (mixtă)

TIMPUL: 50 min.

LOCUL DE DESFĂȘURARE: sala de clasă

COPETENȚE GENERALE:

CG1 - Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor și reprezentărilor de timp și spațiu.

CG2 - Utilizarea critică și reflexivă a limbajului de specialitate și a surselor istorice.

CG4 - Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Utilizarea coordonatelor de timp și spațiu în prezentarea faptelor și proceselor istorice.

2.1. Folosirea surselor istorice în vederea descoperirii elementelor de continuitate și schimbare în procesele istorice.

2.2. Explorarea surselor istorice prin utilizarea instrumentelor specifice gândirii critice.

3.1. Determinarea relațiilor dintre personalitățile și grupurile umane în desfășurarea faptelor istorice.

3.2. Prezentarea unor elemente de continuitate și schimbare în evoluția sistemului de valori.

4.2. Aplicarea unor tehnici de muncă intelectuală care valorizează cooperarea, disciplina și perseverența.

4.3. Folosirea perspectivelor multiple și a capacităților de analiză critică pentru luarea deciziilor pe bază de argumente și dovezi pertinente.

OBIECTIVE LECȚIEI:

O1. Să dateze, cu ajutorul surselor istorice, evenimentele importante pentru a le stabili succesiunea lor în timp.

O2. Să localizeze pe hartă statele care au legătură cu evenimentele pomenite în lecție.

O3. Să descopere în surse istorice caracteristici specifice, cauze și consecințe ale mișcărilor anticomuniste din unele state.

O4. Să compare, pe baza unor surselor istorice diverse, mișcările anticomuniste produse în 1989 în statele din Europa, pentru a stabili asemănări și deosebiri între acestea.

O5. Să formuleze opinii argumentate în legătură cu fapte /procese/personaje istorice.

O6. Să realizeze, prin cooperare, fișe biografice, postere, albume cu imagini ale unor lideri politici din perioada interbelică.

O7. Să realizeze sarcini de lucru pe diferite platforme online.

STRATEGIA DIDACTICĂ

RESURSE MATERIALE:

-manualul, paginile 155-157;

-harti online: Europa după 1989;

-materiale realizate pe diferite platforme online (fișe de lucru, fișe cu texte istorice și teste online, hărți lacunare, texte lacunare, filme, albume cu imagini etc.);

-filmulețe de pe youtube;

-instrumente TIC;

-laptop, videoproiector, smartphone-uri;

-Google Classroom, Learning Apps, Wordwall, Quiziz, Edpuzzle.

METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE:

-conversația euristică, învățarea prin descoperire, ciorchinele, comparația, explicația.

FORME DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚII:

-activitate individuală și frontală, pe grupe

BIBLIOGRAFIE:

Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasa a VII-a, elaborată prin ordinul MENCS, nr. 3393 / 28.02.2017.

Doru Dumitrescu, Nicoleta Dumitrescu, Gabriel Stan, Mădălina Trandafir, *Istorie*, Manual pentru clasa a VII-a, Editura *Nemira*, București, 1999.

Sorin Oane, Maria Ochescu, *Istorie*, Manual pentru clasa a VII-a, Editura *Humanitas*, București, 2008.

Florin Constantiniu, Norocica-Maria Cojescu, Alexandru Mamina, *Istorie*, Manual pentru clasa a VII-a, Editura *Corint*, București, 1998.

J.F. Soulet, *Istoria comparată a statelor comuniste*, Editura *Polirom*, Iași, 1998.

J.F. Soulet, *Istoria Europei de Est-de la al doilea război mondial până în prezent*, Editura *Polirom*, Iași, 2008.

Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant ș.a., *Istoria României*, Editura *Corint*, București, 2007.

<https://dexonline.ro>

Gh. Tănasă, *Metodica învățării-predării Istoriei*, Editura *Spiru Haret*, Iași, 1998.
Ștefan Păun, *Didactica Istoriei*, Editura *Corint*, București, 2007.
Magda Stan, *Manual preparator de istorie*, Editura *Niculescu*, București, 2001.
Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de istorie (clasele IV-VIII), București, 2001.

Succesiunea activităților de instruire (19)

NR CRT	MOMENTELE LECȚIEI	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR	RESURSE MATERIALE	RESURSE PROCEDURALE	EVALUARE
1	Moment organizatoric. 1'		-Face prezența, pregătește materialele necesare predării-învățării lecției noi;	-Deschid caietele și manualele, pregătesc smartphne-urile și sunt atenți la profesor;	-catalogul electronic, laptop, videoproiector fișe de lucru, -manualul, caietele, tabla, creta etc.	-conversația	-observația
2	Revitalizarea cunoștințelor necesare predării-învățării lecției noi. 7'	O7 O2 O3, O4, O7	<i>-Haideți să ne reamintim care a fost ultima temă studiată.</i> <i>-Ce înțelegeți prin perioada postbelică?</i> <i>-După cum ați aflat, după război Europa a fost divizată în două „lumi”: cea democratică și cea comunistă, ca rezultat al înțelegerilor dintre marile puteri din timpul războiului.</i> -Analizați cu atenție textul 1 de pe și precizați pe baza lui care erau statele europene care intrau în sfera de influență sovietică, completând „ciorchinele” de pe fișa 1. -Identificați pe harta 1, cu aproximație, limita care separa cele două „lumi”. <i>-În statele respective a fost introdus între 1945-1948 sistemul politic, economic și social sovietic.</i> -Analizați cu atenție textul 2 și filmul 1 pentru a vedea cum justifica Stalin acest lucru și precizați pe baza surselor care a fost „instrumentul” de forță de care s-a folosit el pentru a instala regimuri comuniste și a impune modelul sovietic în statele din sfera sa de influență.	-Elevii precizează titlul temei studiate anterior: <i>Europa postbelică.</i> -Completează „ciorchinele” de pe fișa 1. -Delimitează pe hartă cele două părți ale Europei: cea democratică și cea comunistă. -Analizează sursele și răspund la cerință: Armata Roșie „eliberatoare”.	-manualul -text 1 și fișa de lucru 1 -laptop, videoproiector, smartphne-uri -Classroom -harta on-line 1 - <i>Europa după 1989</i> -text 2 -filmul 1 de pe youtube	-conversația euristică -activitate frontală -activitate individuală -„ciorchinele” -lucrul cu harta -activitate frontală -învățarea prin descoperire -Edpuzzle – video 1 -activitate individuală	-verificarea fișelor de lucru -observația -observația

3	Anunțarea lecției noi, a planului de predare-învățare și a obiectivelor lecției. 2'		<i>-Astăzi vom trece la o temă nouă, în care vom afla cum s-au prăbușit regimurile comuniste din statele amintite în urma mișcărilor revoluționare din anul 1989.</i> <i>-Deschideți manualul la pagina 155 și notați pe caiete titlul lecției noi: „Anul 1989 în Europa”.</i> <i>-Lecția este împărțită în trei părți:</i> 1. Cauze ale înlăturării regimurilor comuniste din Centrul și Estul Europei 2. Mișcări anticomuniste din 1989-1990 3. Urmări ale prăbușirii regimurilor comuniste din Europa	-Deschid manualul la pagina indicată și notează titlul lecției și planul de predare-învățare.	-manualul, paginile 155-157 -laptop, videoproiector	-conversația	-observația
4	Dobândirea noilor cunoștințe 25' 1). Cauze ale înlăturării regimurilor comuniste	O3, O7 O3, O1, O7	<i>-Ați aflat în lecțiile precedente că în statele din sfera de influență sovietică s-au manifestat între 1948 și 1989 mișcări de opoziție față de dominația Moscovei și disidențe în rândul partidelor comuniste.</i> <i>-Explicați cu ajutorul manualului pag. 157 și al dexonline termenul „disident”.</i> <i>-Analizați cu atenție textul 2 de la pagina 155 și filmulețul 2. Descoperiți în sursele menționate cauze ale mișcărilor anticomuniste.</i> <i>-Manifestarea unor puternice mișcări de opoziție față de regimul comunist și față de Moscova a dus la prăbușirea acestuia în 1989.</i> <i>-O altă cauză a căderii regimului comunist a fost dată de impactul reformelor lui Mihail Gorbaciov.</i> <i>-Deschideți manualul la pagina 142, analizați imaginea liderului sovietic și urmăriți filmulețul 3. Precizați perioada în care s-a aflat la conducere M. Gorbaciov, cum</i>	-Notează pe caiete explicația termenului -Descoperă în surse cauze ale mișcărilor anticomuniste și le notează pe caiete -Analizează sursele menționate și răspund la cerințe.	-manualul p. 157 -dexonline -manualul pag. 155 -film 2 -laptop, videoproiector -manualul pag. 142 -filmulețul 3 -laptop, videoproiector	-conversația euristică -activitate individuală -explicația -învățarea prin descoperire -Edpuzzle – video 2 -activitate frontală -conversația euristică -Edpuzzle – video 3	-observația -observația, verificarea informațiilor descoperite -observația sistematică

2). Mișcări anticomuniste	O3, O7	s-au numit și în ce au constat reformele propuse de el. -Analizați cu atenție textul 1 de la pag. 155 și filmulețul 4. Precizați cum îl vedeau personalitățile menționate în surse pe Gorbaciov. -<i>Alte cauze au fost:</i> -<i>decăderea economică în raport cu Occidentul</i> -<i>lipsa drepturilor și libertății-lor individuale</i> -<i>consecințele Războiului Rece/presiunile exercitate de S.U.A.</i>	-Selectează din surse afirmațiile autorilor respectivi. -Notează alte cauze ale mișcărilor anticomuniste.	-manualul pag. 155 -filmulețul 4 -caietul, tabla	-învățarea prin descoperire -Edpuzzle – video 4 -activitate individuală și frontală	-observația sistematică
	O3, O6, O7	-Împarte evlvi în 6 grupe a câte 4 elevi fiecare: A, B, C, D, E, F. Fiecare grupă va analiza sursele indicate și va completa în tabelul 1, postat pe Classroom caracteristici ale mișcării anticomuniste din țara indicată. A. Polonia -În 1980 apare Sindicatul „Solidaritatea”, condus de Lech Walesa.	-Analizează sursele și răspund la cerințe.	-tabelul 1 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom	-organizatorul grafic -activitate pe grupe	-verificarea modului în care au fost completate informațiile în tabel
	O3, O7	-Analizați cu atenție textul 3 și vizionați filmulețul 5. Precizați care erau nemulțumirile populației și pentru ce regim politic lupta acest sindicat? -în 1981 acesta este scos în afara legii de către comuniști; -în 1988, în urma manifestațiilor populare Sindicatul „Solidaritatea” este repus în legalitate; -în urma alegerilor din 1989 „Solidaritatea” obține majoritatea în Parlament; -în același an este numit primul prim-ministru necomunist		-text 3 -filmulețul 5 -laptop, videoproiector	-învățarea prin descoperire -activitate individuală -Edpuzzle – video 5	
	O1	-Analizați imaginea din manual pag. 155 și precizați care era	-Scriu în tabel numele lui Tadeusz Mazowiecki.	-manualul pag. 155	-conversația euristică -activitate pe grupe	-observația

		O3, O7	numele acestuia, în ce perioadă s-a aflat la conducere. B. Ungaria -1988-1989 apar partide necomuniste; -mai 1989- liderul comunist Ianos Kadar este înlăturat de la conducerea partidului; -septembrie 1989- Ungaria deschide granițele cu Austria- facilitează astfel tranzitul refugiaților est-germani către RFG, ducând la destabilizarea regimului comunist din Germania de Est; -Urmăriți cu atenție filmulețul 6 și imaginile de la pag. 156, care sunt sugestive în acest sens. -1990- au loc alegeri libere- se adoptă o nouă Constituție; Plecând de la sursele menționate precizați partidele și liderii care au preluat conducerea în Ungaria. C. RDG -președintele E. Honecker se opune reformelor lui Gorbaciov și emigrării cetățenilor către Vest; -cancelarul vest-german Helmut Kohl încurajează mișcările anticomuniste din statele vecine; -în vara lui 1989 are loc exodul masiv al populației spre Ungaria – se produc manifestații prodemocratice în marile orașe; -octombrie 1989- Honecker este demis; -octombrie-noiembrie 1989- au loc mari manifestații în orașele Leipzig și Berlinul de Est; -9 noiembrie 1989- Zidul Berlinului este sfărmat; -Amintiți-vă în ce an a fost construit acest zid și ce semnificație a avut el;	-Analizează sursele și realizează sarcinile de lucru.	-manualul pag. 156 -filmulețul 6 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom	-conversația euristică -activitate pe grupe -Edpuzzle – video 6	-observația
		O1, O5	-Precizează anul 1961 și semnificația de limită dintre cele două „lumi”.			-conversația euristică -activitate pe grupe	

			-în aceeași lună Helmut Kohl prezintă planul său de unificare a celor două Germanii în cadrul unei confederații; -decembrie 1989 conducerea P.C. demisionează; -martie 1990- au loc primele alegeri libere; -Urmăriți cu atenție filmulețul 7 și precizați cum vedea Kohl unificarea Germaniei și ce dificultăți au întâmpinat germanii.				
		O3, O7		-Analizează sursele și realizează sarcinile de lucru.	-filmulețul 7 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom	-învățarea prin descoperire -explicația -Edpuzzle – video 7 -învățarea prin descoperire -explicația -Edpuzzle – video 8 -activitate pe grupe	-verificarea informațiilor notate
		O3, O7	D. Cehoslovacia -Analizați imaginea de la pag. 156 și urmăriți cu atenție filmulețul 8. Care au fost principalele evenimente legate de revoluția anticomunistă din Cehoslovacia? -liderii comuniști se opun reformelor lui Gorbaciov; -societatea civilă era mai nearticulată, divizată, mai slabă față de Polonia și Ungaria; -ianuarie 1989- liderii „Chartei 77” și Vaclav Havel sunt arestați; -toamna lui 1989- manifestații de stradă reprimare de regim; -octombrie 1989- mare manifestație la Praga- noiembrie conducerea P.C. demisionează – regimul comunist este înlocuit fără vărsare de sânge= ”Revoluția de catifea”; -Vaclav Havel este ales președinte;	-Descoperă evenimentele legate de desfășurarea revoluției și le notează cronologic în tabel.	-filmulețul 8 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom		
		O3	E. Bulgaria -Citiți cu atenție textul 4. Descoperiți în sursa dată principalele evenimente legate de revoluția anticomunistă din Bulgaria. -societate civilă slabă; -1988-1989 se intensifică opoziția față de regim, apar mișcări ecologiste;	-Notează în tabel informațiile descoperite.	-textul 4 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom	-învățarea prin descoperire -activitate pe grupe	-observația

		O3, O7 O5 O4	<i>-1989- se formează Uniunea Forțelor Democratice condusă de Jelio Jelev;</i> <i>-iunie 1990- au loc primele alegeri libere;</i> <i>-august 1990- Jelio Jelev este ales președinte;</i> F. România <i>-Urmăriți cu atenție filmulețul 9. Plecând de la sursa dată precizați: cauzele revoluției române din decembrie 1989 și principalele evenimente legate de revoluție. Era neapărată nevoie de executarea celor doi dictatori pentru a se asigura victoria revoluției? Argumentați răspunsul.</i> <i>Prin ce a fost diferită revoluția română față de mișcările revoluționare din Centrul Europei?</i> <i>-regimul comunist condus de Nicolae și Elena Ceaușescu- respinge reformele lui Gorbaciov;</i> <i>-în anii 80 apar disidențe în partid și primele manifestații anticomuniste;</i> <i>-societate civilă slabă;</i> <i>-16 decembrie 1989- izbucnește revoluția în Timișoara, apoi se extinde în majoritatea orașelor mari din țară- regimul trece la represiuni;</i> <i>-21-22 decembrie revoluția ia amploare în București;</i> <i>-22 decembrie familia Ceaușescu părăsește capitala- sunt prinși în apropiere de Târgoviște, judecați de un tribunal militar; condamnați la moarte și executați;</i> <i>-puterea este preluată de Consiliul FSN, care promite făurirea unui regim democratic;</i>	-Analizează sursele și realizează sarcinile de lucru.	-filmulețul 9 -laptop, videoproiector, smartphone-uri -Classroom	-învățarea prin descoperire -problematizarea -Edpuzzle – video 9 -activitate pe grupe -comparația	-observația sistematică
--	--	-----------------------------------	--	--	---	--	--------------------------------

	3). Urmări ale prăbușirii regimurilor comuniste din Europa	O2 O2 O7 O3, O7	-În Albania regimul comunist este înlăturat în decembrie 1990, când, în urma unor manifestații produse în capitală, liderul Ramiz Alia acceptă pluripartidismul și introduce unele drepturi și libertăți; -În Iugoslavia căderea comunismului este însoțită de mișcări separatiste pe baze etnice care au dus la dezmembrarea statului și la formarea de noi state. -Identificați pe harta 2 noile state apărute și precizați care dintre ele fac în prezent parte din U.E. -Prăbușirea comunismului în statele din „blocul sovietic” a dus inevitabil și la înlăturarea regimului comunist din URSS, dar și la dezmembrarea acesteia. -Identificați pe harta 2 statele apărute în urma dezmembrării URSS și completați „ciorchinele” de pe fișa 2. -După 1989, atât România cât și celelalte țări foste comuniste, au început tranziția spre un regim democratic și spre economia de piață. Plecând de la vizionarea filmulețului 10, precizați ce transformări s-au produs în fostele state comuniste și în țara noastră după 1989. -au loc alegeri libere periodice; -se adoptă Constituții democratice; -s-au introdus drepturi și libertăți, principii democratice; -se fac eforturi pentru integrarea europeană și nord-atlantică;	-Localizează statele din fosta Iugoslavia, identificând Slovenia și Croația. -Localizează pe hartă statele din fosta URSS și completează „ciorchinele”. -Identifică mai multe transformări produse după 1989 în Estul și SE Europei, plan politic, economic, social și cultural.	-harta 2 -harta 2: Europa după anul 1989 -fișa de lucru 2 -laptop, videoproiector -filmulețul 10	-învățarea prin descoperire -activitate frontală -lucrul cu harta -lucrul cu harta -„ciorchinele” -conversația euristică -învățarea prin descoperire -Edpuzzle – video 10	-observația sistematică -verificarea fișelor de lucru -observația sistematică
5	Asigurarea transferului. 2’	O3, O2	-Le cere elevilor să identifice pe harta lacunară de pe fișa 3 state în	-Identifică pe hartă state precum China, Coreea de Nord, Cuba.	-fișa 3 – harta lacunară	-conversația euristică -lucrul cu harta	-verificarea fișei de lucru

			care există în prezent regimuri totalitare comuniste.			-activitate frontală	
6	Fixarea cunoștințelor. 10'	O7	-Le cere elevilor să rezolve testul online de fixarea cunoștințelor dându-le indicațiile necesare.	-Rezolvă subiectele și își verifică răspunsurile incorecte și punctajul obținut.	-test online -Learning Apps, Wordwall – text lacunar, Quiziz	-exercițiul -activitate individuală	-verificarea punctajului obținut la test
7	Aprecierea și notarea elevilor. 2'		-Notează în catalogul electronic plusuri în dreptul elevilor care au dat răspunsuri repetate și de calitate și atrage atenția elevilor care nu au reușit să răspundă sau să rezolve corect anumite sarcini de lucru.	-Verifică în catalogul electronic și notează aspectele care trebuie îmbunătățite.	-conversația	-catalogul electronic	-activitate frontală
8	Tema pentru acasă. 1'	O6	-Le indică elevilor ca temă pentru acasă completarea rebusului de la pagina 157 (Ex. IV).	-Notează tema și sunt atenți la indicațiile profesorului.	-caietul și manualul – pag. 157	-conversația	